Magazín21

Listopad 2026
VIII. ročník

Jediný oficiální zpravodaj
Zlínského kraje

foto: archiv CCR ZK

www.magazin21.cz

Podzimní krajina láká k výletům po regionu

Přírodní památka Kazatelna v Chřibech

Zlínský kraj přispívá na sportovní infrastrukturu

Rozhovor se statutárním náměstkem Radkem Doleželem

Nový přístroj v KNTB pomůže lidem s infarktem

Konají se svatomartinské akce i jarmeky

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

21 ZPRÁV Z JEDNADVACÍTKY

1. Kraj chce v roce 2027 opět ocenit řemeslníky, kteří pracují s původními materiály, i vyzdvihnout tradiční lidové zvyky. Nominace na titul **„Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje“** a nominace na zápis do **„Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Zlínského kraje“** lze podávat do 28. února.

2. **Operační sály** porodnicko gynekologického oddělení **Uherskohradišťské nemocnice** prošly další modernizací. Nyní mají nová operační světla, která pomohou například při laparoskopických výkonech, i podlahovou krytinu.

3. Stovky účastníků odborného vzdělávání, desítky lidí zapojených do dlouhodobých vzdělávacích programů, odborné stáže, mezinárodní spolupráce s Polskem, nový informační portál, osvětové videospoty a hlavně konkrétní podpora pro 149 lidí v nesnázích. Výsledky projektu **Nejste na to sami** představil Zlínský kraj na závěrečné konferenci ve Zlíně. Na dosavadní práci naváže další etapa projektu.

4. Tři nové naučné stezky letos rozšířily nabídku **výletních tras na Valašsku**. V Jablůnce návštěvníky provázejí historií obce, tradicemi a pověstmi, ve **Vsetíně** představují život a odkaz místního rodáka Josefa Sousedíka a třetí stezka z **Pusteven do Kněhyně** přibližuje život v beskydsko-kysuckém pohraničí. ↓

5. Sedm organizací ze Zlínského kraje získá dohromady 777 tisíc korun na **vzdělávání pracovníků v paliativní péči a ošetřovatelství**. Peníze půjdou na kurzy a semináře zaměstnanců, kteří pečují o klienty v domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem či domovech pro osoby se zdravotním postižením.

6. Ocenění **„Nejlepší tým HZS ČR“** v rámci ankety Sportovec Ministerstva vnitra 2026 získalo reprezentační družstvo hasičů v disciplínách TFA a FCC, které vede Jan Haderka ze Zlínského kraje. Členem týmu je i další hasič z regionu **Ondřej Rybnikář**.

7. Zlínský kraj letos podruhé finančně podpoří **odbornou činnost v památkové péči**. Nadační fond Zikmundova vila získá 120 tisíc korun na projekt **Zikmundův svět v obrazech** – komiks pro veřejnost, jenž přibližuje neobyčejný život slavného českého cestovatele Miroslava Zikmunda a příběh jeho vily, která je kulturní památkou. ↓

8. **Centrum pro seniory v Holešově** rozšířilo své kapacity pro lidi, kteří kvůli Alzheimerově chorobě a dalším formám demence potřebují pravidelnou péči. Nový objekt domova se zvláštním režimem nabízí 21 lůžek a jeho výstavba umožnila zvýšit celkovou kapacitu služby o 12 míst.

9. V **Uherském Brodě** po rozsáhlé revitalizaci znovu otevřeli **zahradu Panského domu**. Proměnou prošel celý prostor, který nyní nabízí více zeleně, nová místa k posezení i zázemí pro kulturní a společenské akce.

10. Rekordní počet zdravotníků z celé Moravy se zúčastnil letošního VII. **Velehradského setkání lékařů**, které se konalo na tamním Stojanově gymnáziu. Organizátoři se zaměřili na problematiku obezity – její příčiny, důsledky, léčbu i léčbu nemocí s obezitou spojených.

11. **Luhačovická pražírna** výběrové kávy Oh My Bean získala společně s grafickým studiem **SLOWRAT** mezinárodně uznávané ocenění v oblasti designu. Porota **Red Dot Award: Brands & Communication Design 2026** ocenila její novou vizuální identitu a obalový systém v kategorii Packaging Design.

12. **Univerzitu Tomáše Bati** ve Zlíně povede další čtyři roky nynější rektor **Milan Adámek**. V tajné volbě ho ve třetím kole zvolil akademický senát školy. Do nového volebního období by měl vstoupit 15. prosince, funkční období je čtyřleté. ↓

13. **Hráči na zobcovou flétnu z kraje** bodovali na mezinárodním festivalu a soutěži Open Recorder Days Amsterdam. Sofie Kozánková a Vojtěch Pálka ze ZUŠ Zlín – Jižní Svahy a Daniela Klepáčková ze ZUŠ Kroměříž uspěli jako Trio Sodovka v kategorii komorní hry, kde získali 2. místo. Soutěže se zúčastnilo přes 150 flétnistů z 16 zemí světa.

14. Zdravotníci z rehabilitačního oddělení, ale také nutriční terapeutky, kliničtí logopedi a sociální pracovníci z **Krajské nemocnice T. Bati** se zapojili do celorepublikového **projektu PARK**, jehož cílem je zlepšení péče o pacienty s **Parkinsonovou nemocí**.

15. Hned šest staveb z kraje se uchází o přízeň veřejnosti v celostátní soutěži **Stavba roku 2026**. Jde o Centrálu a showroom Janošík ve Valašských Příkazech, Čiperovu vilu ve Zlíně, rekonstrukci Masarykovy knihovny a infocentra ve Vsetíně, MŠ v obci Choryně, rezidenci Wechův Dvůr v Kroměříži a rampu Mostecká na silnici I/69 ve Vsetíně. Hlasovat lze do 15. listopadu.

16. **Rataje** vydávají druhý díl knihy **Utajené zápisky Josefa Žourka z let 1944–1946**, který bezprostředně navazuje na první a přináší ucelený příběh Ratají o 2. světové válce. Knihu si mohou zájemci koupit na obecním úřadě.

17. **Kroměříž** chystá nové **kreativní centrum** pro mladé lidi nazvané **Garáž**, které by mělo vzniknout ve dvoře zchátralého objektu hospodářského traktu domu č. p. 34 v Pilařově ulici. Stavět se má začít v příštích letech.

18. Důležité propojení pro pěší i cyklisty tvoří nově **dokončená stezka**, která vede z **Kvítkovic** pod mosty dálnice D55 a napojuje se na síť polních cest směrem k Malenovicím, Oldřichovicím a Pohořelicím. Stavba je součástí plánu bezpečně propojit otrokovické Kvítkovice se zlínskou místní částí Malenovice.

19. **Novorozenecké oddělení Kroměřížské nemocnice** rozšířilo své vybavení o šest nových novorozeneckých postýlek s bočním otevíráním. Umožňují maminkám mít své miminko co nejblíže, usnadňují péči v prvních dnech po porodu a zároveň splňují vysoké nároky na bezpečnost.

20. **V Morkovicích-Slížanech** vyroste nová **hasičská stanice**, která profesionálním hasičům nabídne modernější a prostornější zázemí pro jejich každodenní službu i techniku. Stavba nahradí současný objekt, hotovo by mělo být v září 2027. ↓

21. **Vsetínská nemocnice** získala prestižní plaketu **Kvalitní a bezpečná nemocnice 2026**. Ocenění uděluje Česká společnost pro akreditaci ve zdravotnictví zařízením, která vedle splnění náročných podmínek akreditace prokazují také nadstandardní přístup k řízení a neustálému zvyšování kvality a bezpečí zdravotní péče.

Zimní stadion v Uherském Hradišti

Zlínský kraj pomáhá *modernizovat sportoviště* v regionu

Uherské Hradiště má nový zimní stadion. Na místě toho původního vznikl moderní sportovní areál se dvěma ledovými plochami, zázemím pro sportovce i veřejnost a možností celoročního provozu. Investorem bylo město Uherské Hradiště, Zlínský kraj přispěl částkou 30 milionů korun. Hejtmanství už v letošním roce na modernizaci sportovní infrastruktury napříč svým územím schválilo dotace v celkové výši přesahující 114 milionů korun.

„Kvalitní sportovní zázemí je důležité proto, aby se děti i dospělí mohli pravidelně hýbat a sport se v našem kraji dál rozvíjel. Z toho důvodu se snažíme pomáhat městům, obcím i klubům s investicemi do sportovní infrastruktury, které by pro ně samotné byly finančně velmi náročné. V řadě případů jde o projekty, jež uspěly také u Národní sportovní agentury, takže krajské peníze pomohou jejich uskutečnění dofinancovat," vysvětlil radní Zlínského kraje pro sport Miroslav Zemánek.

Mezi projekty, které Zlínský kraj letos finančně podpořil, patří i výstavba nové sportovní haly v Chropyni (dotace 8,2 milionu korun) a Nivnici (dotace 6,4 milionu korun), modernizace areálu Orla v Holešově s podporou přes 5 milionů nebo rekonstrukce šaten a zázemí fotbalového hřiště v Hradčovicích, kam zamíří téměř 4,3 milionu korun. Kraj dále přispěl například také na revitalizaci sportovních areálů ve Valašském Meziříčí, Liptále, Dolní Lhotě, Kněžpoli, Rymicích či Tupesích. Podpory se dočkal rovněž Tenisový klub Bajda Kroměříž na rekonstrukci tenisového areálu.

Kromě modernizace sportovní infrastruktury Zlínský kraj dlouhodobě finančně podporuje rovněž mládežnický sport, pořádání jednorázových akcí a sport v obcích do 3 000 obyvatel.

Jan Vandík

Sportovní hala v Chropyni
foto: město Chropyně

O dotace na podporu sportu v obcích do 3 000 obyvatel, na činnost a rozvoj mládežnického sportu i na pořádání jednorázových akcí v prvním pololetí roku 2027 budou zájemci opět žádat už na podzim. Příjem žádostí bude probíhat **od 9. listopadu do 7. prosince 2026.** Více je na webu Zlínského kraje **www.zlinskykraj.cz**, v sekci **Dotace/Aktuálně vyhlášené výzvy**.

Úvodník hejtmana Radima Holiše

Máme za sebou volby, které jsou pro nás svou blízkostí možná nejdůležitější. Rozhodovali jsme o novém vedení měst a obcí a v některých částech kraje také o senátorech, kteří nás budou zastupovat v Praze. Chtěl bych proto poděkovat všem lidem, kteří přišli k volbám.

Poděkování patří také dosavadním starostkám a starostům za jejich nasazení a čas, které svým obcím věnovali. Těm, kdo ve funkci pokračují, přeji, aby se jim podařilo dokončit rozběhnuté projekty. Za čtyři roky se totiž velké věci často stihnout nedají. Novým starostkám, starostům i zastupitelům přeji hodně energie, odvahy a dobrých nápadů. Ať je rozhodování o budoucnosti jejich obcí baví a přináší konkrétní výsledky, které lidé ocení.

Za celou Radu Zlínského kraje mohu říci, že jsme připraveni se starosty jednat o tom, jak jim můžeme pomoci a jak nastavit vzájemnou spolupráci. Právě proto se 19. listopadu sejdeme v Luhačovicích. Vedle možností krajské podpory se budeme věnovat také krizovému řízení. Právě při mimořádných událostech se totiž ukazuje, jak důležitá je rychlá komunikace, jasně rozdělené úkoly a vzájemná důvěra mezi obcemi a krajem. I proto musíme být na podobné situace co nejlépe připraveni.

Kraj půjčí peníze sociálním službám

Poskytovatelé sociálních služeb ve Zlínském kraji se mohou i v příštím roce spolehnout na finanční pomoc hejtmanství. To jim znovu nabídne takzvanou návratnou finanční výpomoc, díky které snáze překlenou období na začátku roku, kdy ještě nemají k dispozici dotace ze státního rozpočtu. Na rok 2027 jim Zlínský kraj půjčí téměř 555 milionů korun. Tyto peníze budou moci poskytovatelé čerpat tři měsíce, do 31. března. „Naší snahou je, aby poskytovatelé sociálních služeb nemuseli na začátku roku řešit nejistotu spojenou s financováním a mohli se naplno věnovat své práci," uvedla náměstkyně hejtmana pro sociální věci Eliška Olšáková.

(žal)

Galerie rozšíří svoji sbírku o nová díla

Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně rozšíří svou sbírku o 18 uměleckých děl v celkové hodnotě 2,3 milionu korun. Více než polovinou na ně přispěje Zlínský kraj. Jsou mezi nimi práce českých autorů od druhé poloviny 20. století až po současnost. „Galerie tím získá další díla, která rozšíří a obohatí její sbírku. Je důležité, aby mohla průběžně zachycovat kvalitní umění různých generací a současně doplňovat to, co už ve svých sbírkách má," uvedl krajský radní pro kulturu Ivan Láska. Mezi novými přírůstky budou například díla Jaroslava Róny, Adrieny Šimotové nebo Vladimíra Janouška, ale také zástupců nynější umělecké scény.

(žal)

Hejtmanství podpoří záchranáře z Březové

Dobrovolným záchranářům z Březové přispěje Zlínský kraj na jejich činnost 50 tisíc korun. Využijí je mimo jiné na vybavení týmu, který pomáhá s první pomocí, zdravotnickým zabezpečením akcí nebo při pátrání po pohřešovaných lidech. „Dobrovolní záchranáři odvádějí svou práci bez nároku na odměnu a jejich pomoc může být důležitá právě ve chvíli, kdy jde o čas. Krajská podpora jim pomůže udržet potřebné vybavení," uvedl hejtman Radim Holiš. Záchranáři působí pod spolkem Kopretina Březová. Svou činnost vykonávají ve volném čase a věnují se rovněž výuce první pomoci a vzdělávání veřejnosti v používání defibrilátorů.

(žal)

Boršice ovládly celostátní finále Vesnice roku

Boršice na Uherskohradišťsku se staly vítězem celostátního kola soutěže Vesnice roku 2026. Výsledky jubilejního 30. ročníku byly vyhlášeny 19. září v Písečné na Pardubicku. „Všem do Boršic gratuluji a děkuji za vynikající reprezentaci našeho kraje," řekl hejtman Radim Holiš. Porota ocenila především dlouhodobý rozvoj obce, péči o její obyvatele a bohatý spolkový život. Boršice jsou už osmým celostátním vítězem ze Zlínského kraje, který je tak v historii soutěže nejúspěšnějším regionem. Dříve titul získaly Liptál (2006), Lidečko (2008), Komňa (2011), Kateřinice (2014), Kašava (2016), Dolní Němčí (2018) a Ostrožská Lhota (2023).

(van)

Naším cílem je *moderní veřejná doprava,* kterou budou lidé rádi využívat

Dálnice D49 až do Fryštáku, nové spojení se Slovenskem, modernější způsob placení jízdného i stovky milionů korun investovaných do krajských silnic. Doprava ve Zlínském kraji se v posledních letech výrazně mění. O tom, kam se krajská doprava posunula i co se v blízké době chystá, jsme hovořili se statutárním náměstkem hejtmana Zlínského kraje odpovědným za dopravu *RADKEM DOLEŽELEM*.

Pane náměstku, když se ohlédnete za posledními roky, co považujete za největší posun v dopravě Zlínského kraje?

Ve veřejné dopravě jsme zásadně pokročili dopředu hlavně v moderním placení jízdného a v lepším propojení se sousedním Trenčínským krajem. Cestujícím jsme postupně nabídli časové jízdné, vlastní mobilní aplikaci IDZK a jako první dopravní systém ve střední Evropě také možnost platit jednotlivé jízdné prostřednictvím aplikace FAIRTIQ. Výrazně jsme pokročili také v přeshraniční dopravě. Za poslední dva roky jsme zavedli tři mezinárodní linky a další chceme spustit v příštím roce.

Kde naopak ještě pořád cítíte největší dluh vůči občanům?

Co se nám naopak doposud nepodařilo, je plné propojení krajské dopravy s MHD ve Zlíně. To považuji za jeden z důležitých úkolů do budoucna.

Obrovská změna pro region je také zprovoznění dálnice D49 až do Fryštáku. Pro Zlín ale bude zásadní především přivaděč, který má krajské město konečně kvalitně napojit na dálniční síť…

Půjde o jednu z nejdůležitějších dopravních investic v regionu. Nové přibližně šest kilometrů dlouhé propojení Zlína s dálnicí D49 zrychlí cestu také k dálnici D1. Součástí stavby bude i obchvat Zálešné, který uleví centru města od aut. Na přípravě projektu spolupracujeme společně se státem, městem Zlínem a Správou železnic. První částí bude úsek D49 Fryšták–Lípa s mimoúrovňovou křižovatkou Fryšták a napojením přivaděče, jehož investorem je stát. Stavba je nyní v územním řízení, zahájení prací se předpokládá v roce 2029 a zprovoznění v roce 2032.

Jaká je role kraje?

My jako kraj připravujeme navazující úsek od křižovatky u Kostelce po obchodní centrum Kaufland na Vršavě. Projektová dokumentace je hotová a ještě letos chceme požádat o povolení stavby. Zahájení prací plánujeme na druhou polovinu roku 2028, přičemž finanční prostředky jsou už vyčleněny ze státního rozpočtu. Město Zlín připravuje obchvat od Burešova přes Zálešnou až k výpadovce na Vizovice. Po získání potřebných povolení převezmeme realizaci tohoto úseku rovněž my, tedy kraj.

Od konce srpna jezdí nová autobusová linka 735 ze Zlína přes Luhačovice a Uherský Brod až do Trenčína. Je to jednotlivý nový spoj, nebo první viditelný krok k mnohem těsnějšímu propojení veřejné dopravy Zlínského a Trenčínského kraje?

Dlouhodobě se snažíme lépe propojit Zlínský a Trenčínský kraj veřejnou dopravou. Už na konci roku 2024 jsme obnovili spojení mezi Horní Lidčí a Púchovem. Dnes zde čtyřikrát denně v obou směrech jezdí autobusová linka 101 ze Vsetína přes Horní Lideč do Púchova. Letos v červnu slovenská strana prodloužila linku 754 z Nového Mesta nad Váhom přes Moravské Lieskové až do Strání. Dalším krokem je nová linka 735 Zlín – Luhačovice – Uherský Brod – Trenčín. Její velkou výhodou je přímé spojení dvou krajských měst. Využívají ji studenti, lidé dojíždějící za prací, návštěvníci Luhačovic i turisté cestující po obou regionech. Tím ale naše plány nekončí. Chceme veřejnou dopravou propojit také Valašské Klobouky a Brumov-Bylnici s Dubnicí nad Váhom.

Další zajímavou změnou je linka 955 mezi Zlínem, Kroměříží a Brnem, která má nově využívat dálnici D49. Je to ukázka toho, že nové dálnice nemají sloužit pouze automobilům, ale mohou zásadně zrychlit také veřejnou dopravu?

Naším úkolem není jen zajistit příměstskou dopravu, ale také nabídnout lidem pohodlné a rychlé spojení s okolními regiony. Pomáhá nám v tom i rozvoj dálniční sítě. Od konce letních prázdnin proto jezdí dálková linka 955 Zlín – Kroměříž – Brno mezi Zlínem a Kroměříží po nové dálnici D49. Cesta se tím zkrátila o pět minut. Nejrychlejší spoje dnes zvládnou trasu ze Zlína do Brna za 1 hodinu a 25 minut a ze Zlína do Kroměříže za 25 minut. A po dokončení přivaděče mezi Zlínem a Fryštákem se jízdní doba ještě více zkrátí.

Zlínský kraj zavedl FAIRTIQ, rozvíjí sezonní cyklobusy například v Bílých Karpatech a mluví se také o možnosti rozšíření jednoduchého odbavení přes hranici na Slovensko. Kam ještě chcete celý systém IDZK posunout?

Aby byla veřejná doprava pro lidi atraktivní, musí se s ní především dostat tam, kam potřebují, a v čase, který jim vyhovuje – do práce, do školy, za službami, rodinou nebo volným časem. Stejně důležitá je kvalita cestování. Samozřejmostí by měla být moderní a čistá vozidla, dobře označené zastávky a přehledné jízdní řády. V poslední době se hodně zaměřujeme také na moderní způsoby placení jízdného. Cestující stále více očekávají bezkontaktní platby a jednoduchá digitální řešení. Proto právě v už zmíněné aplikaci FAIRTIQ vidíme budoucnost placení jízdného. Cestující nemusí řešit, kudy jede, jestli překračuje hranice, jaký tarif zvolit ani kde si koupit jízdenku. Aplikace cestu sama vyhodnotí a naúčtuje mu nejvýhodnější jízdné.

Kraj aktuálně soutěží nové železniční výkony a čekají ho také soutěže autobusových dopravců. Co po dopravcích budete požadovat?

Ve výběrovém řízení na železniční dopravu pro roky 2030–2039 už počítáme s elektrifikací dalších tratí, především úseku Otrokovice–Zlín–Vizovice. Na některých neelektrifikovaných tratích chceme také nasadit ekologičtější dopravu – bateriové vlaky. Nové soupravy nabídnou cestujícím klimatizaci, moderní informační systémy i pohodlné odbavení. Připravujeme také výběrové řízení na autobusovou dopravu. V obou případech bude pro nás důležitá především kvalita služeb a spolehlivost. Chceme, aby po silnicích i železnici jezdily moderní a pohodlné autobusy a vlaky, které budou lidé rádi využívat.

Chceme také, aby naše vlaky a autobusy měly jednotný vzhled a cestující je tak na první pohled snadno poznali.

Jan Vandík

Zlínský kraj pomůže dalším obcím s *novým bydlením*

Ve Zlínském kraji přibude 66 nových nájemních a sociálních bytů. S jejich vznikem pomůže také hejtmanství, které mezi obce a města rozdělí více než 24 milionů korun na projekty související s novým bydlením.

66

Tolik bytů vzniká nyní v kraji díky programu na podporu dostupného bydlení.

„Naším hlavním cílem je, aby ve Zlínském kraji vznikaly nové dostupné byty. Víme, že pro obce je jejich výstavba finančně velmi náročná, a proto jim chceme pomoci. Kraj nemůže financovat samotnou bytovou výstavbu přímo, může ale obcím odlehčit s náklady na související projekty. Díky tomu jim zůstane více prostoru a peněz na to nejdůležitější – aby mohly nabídnout nové nájemní a sociální byty pro lidi, kteří je potřebují," uvedl náměstek hejtmana pro strategický rozvoj a dotace Tomáš Chmela.

Hejtmanství v rámci programu Podpora dostupného bydlení ve Zlínském kraji rozdělí nyní dohromady 24,28 milionu korun mezi sedm projektů. Celkové náklady na ně dosahují téměř 58 milionů korun.

Konkrétní projekty po celém regionu

Ve Valašské Bystřici již vzniká devět bytů spolufinancovaných ze Státního fondu podpory investic (SFPI). Obec zároveň plánuje vybudovat další bytový dům s patnácti byty. Na oba navazující projekty kraj přispěje celkovou částkou necelých 2,3 milionu korun.

V Březolupech je ve výstavbě 18 nájemních bytů spolufinancovaných ze SFPI. Krajská podpora pomůže s rekonstrukcí komunikací a parkováním i s modernizací základní a mateřské školy. Na oba projekty kraj poskytne dohromady více než 8 milionů korun formou dotace a dalších více než 5,5 milionu korun formou návratné finanční výpomoci.

V Uherském Hradišti přibude 19 sociálních bytů spolufinancovaných z evropských peněz. Více než 5,2 milionu korun od kraje město využije na dva navazující projekty zaměřené na bezpečnější pohyb chodců a cyklistů.

V Šumicích vznikne pět sociálních bytů spolufinancovaných z evropských dotací. Kraj obci přispěje 857 tisíci korun na úpravu okolí nového bydlení.

Program Podpora dostupného bydlení ve Zlínském kraji je určen obcím a městům, které už získaly podporu z národních nebo evropských zdrojů na výstavbu nájemních či sociálních bytů. Hejtmanství na něj vyčlenilo 30 milionů korun. V prvním kole už podpořilo Oznici a Mistřice částkou přes 3,65 milionu.

Alena Železníková

foto: KNTB

Baťova nemocnice zprovoznila *angiolinku* v nové přístavbě

Kardiocentrum Krajské nemocnice Tomáše Bati (KNTB) ve Zlíně má novou angiolinku za 37 milionů korun. Moderní a výkonný přístroj je významnou „posilou" k dalším dvěma angiolinkám, které jsou vytížené prakticky na maximum. Kvůli nové angiolince vyrostla také nová přístavba.

„Široké spektrum superspecializované péče ve zlínské nemocnici je pro náš kraj a jeho obyvatele klíčové. Jsem rád, že se nemocnici podařilo přístavbu a nákup angiolinky dokončit v poměrně brzkém termínu a naplnit tím podmínky pro obhájení statutu centra vysoce specializované kardiovaskulární péče," uvedl hejtman Radim Holiš.

„Třetí angiolinkou se uvolní časový prostor pro pacienty s arytmiemi, kterých stále přibývá, budeme moci lépe plánovat kardiostimulační výkony a přístroj bude sloužit i jako záloha pro akutní pacienty v případě časově dlouhých výkonů," vysvětlil primář Kardiologického oddělení KNTB Zdeněk Coufal.

Ročně pomohou více než tisícovce pacientů

V roce 2025 ošetřili kardiologové v Baťově nemocnici celkem 204 pacientů s akutním „velkým" infarktem srdce a 317 pacientů s lehčí formou infarktu. Provedli 247 katetrizačních zákroků u pacientů s poruchou srdečního rytmu, 467 pacientům implantovali kardiostimulátor a 81 nemocným defibrilátor.

Kardiologické oddělení je součástí Kardiovaskulárního centra KNTB, které letos obhájilo statut Centra vysoce specializované kardiovaskulární péče pro dospělé. Jako jediné pracoviště tohoto typu ve Zlínském kraji zajišťuje nepřetržitou péči o pacienty s akutními kardiologickými stavy včetně infarktů myokardu. Disponuje moderní jednotkou intenzivní péče, jednodenním stacionářem i rozsáhlým ambulantním zázemím zahrnujícím specializované kardiologické ambulance, echokardiografické laboratoře, pracoviště zátěžové diagnostiky, kardiostimulační ambulance a funkční vyšetření.

(red)

Kraj opět přispěje venkovským obchůdkům

Na provoz maloobchodních prodejen v obcích do 1 000 obyvatel vyčlenil kraj 2 miliony korun, o další 3,8 milionu zažádá Ministerstvo průmyslu a obchodu. „Venkovské prodejny pro řadu obyvatel menších obcí představují důležitou a někdy i jedinou možnost, kde si mohou nakoupit. Často také spolupracují s místními dodavateli, podporují regionální ekonomiku a pomáhají udržet pracovní místa. Zároveň jsou přirozeným místem setkávání," uvedl náměstek hejtmana pro strategický rozvoj a dotace Tomáš Chmela. O podporu si opět bude moci zažádat obec nebo podnikatelský subjekt provozující v obci do 1 000 obyvatel ve Zlínském kraji maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků od 9. listopadu 2026 do 17. ledna 2027.

(van)

Na výuku řemesel půjde 200 tisíc korun

Zlínský kraj finančně podpoří výuku řemesel na dalších školách v regionu. Tentokrát půjdou peníze do dvou soukromých zařízení – Střední školy letecké v Kunovicích a MESIT střední školy v Uherském Hradišti, jimž hejtmanství poskytne dotace na stipendia pro žáky vybraných oborů. SŠ letecká obdrží zhruba 130 tisíc korun a MESIT takřka 68 tisíc. „Podpora řemesel je pro kraj dlouhodobou prioritou. Chceme, aby měli žáci možnost kvalitně se připravit na profese, po kterých je na trhu práce velká poptávka.

Proto podporujeme stipendii nejen naše krajské školy, ale také soukromá zařízení, která připravují budoucí řemeslníky a technické pracovníky," uvedla krajská radní pro školství Jindra Mikuláštíková.

(žal)

foto: archiv CCR ZK

Domácí turisté *utrácejí ve Zlínském kraji* nejvíce v Česku

Cestovní ruch přinesl Zlínskému kraji v roce 2025 ekonomický výkon přibližně 23,550 miliardy korun. Kraj se tak umístil na pátém místě v republice, přestože nepatří k regionům s nejvyšším počtem návštěvnických dnů. Stojí za tím především vysoká útrata návštěvníků – domácí turisté zde utrácejí v průměru 2 426 korun denně, nejvíce ze všech krajů České republiky.

„Tyto výsledky ukazují, že cestovní ruch není jen otázkou počtu příjezdů a přenocování. Návštěvníci přinášejí peníze hotelům, restauracím, lázním, kulturním institucím, atrakcím i dalším službám a ekonomický přínos cestovního ruchu se tak přelévá do celé řady dalších odvětví. Právě v době, kdy se diskutuje o úsporách ve veřejných rozpočtech a také o financování podpory cestovního ruchu, bychom měli tato čísla vnímat velmi pozorně," říká Michal Vala, ředitel Centrály cestovního ruchu Zlínského kraje.

Peníze přivážejí i zahraniční návštěvníci

Také zahraniční hosté ve Zlínském kraji patří k návštěvníkům s vysokou útratou. Jejich průměrná denní útrata dosáhla 2 280 korun, což je druhé nejvyšší číslo mezi kraji v Česku. Ekonomický výkon zahraničních turistů činil 4,310 miliardy korun.

„Na vysoké útratě návštěvníků se významně podílí také charakter nabídky Zlínského kraje. Máme Luhačovice, největší lázně na Moravě, silnou nabídku wellness, ale také kvalitní gastronomii, kulturní cíle a široké možnosti aktivního trávení volného času. Návštěvníci tak v regionu neutrácejí pouze za ubytování, ale využívají celou řadu dalších služeb a zážitků, což se pozitivně promítá do ekonomiky celého kraje," uvádí Ivan Láska, radní Zlínského kraje pro cestovní ruch.

Data pocházejí z analýzy Ekonomických výkonů turistů a výletníků v regionech za rok 2025, kterou zpracoval Institut turismu agentury CzechTourism, odborné pracoviště zaměřené na výzkum a analýzu dat v cestovním ruchu.

(red)

Kraj podpoří nákup dronů na ochranu mláďat

Zlínský kraj znovu přispěje na nákup dronů s termovizí, které myslivcům pomáhají chránit srnčata a další mláďata před zraněním či úhynem při jarních sečích. Na jejich pořízení vyčlenil 1 milion korun. Uživatelé honiteb mohou o dotaci žádat od 2. do 27. listopadu do 12 hodin.

„Srnčata v období jarních sečí často zůstávají nehybně ukrytá ve vysoké trávě a před zemědělskou technikou nemají šanci uniknout. Dron s termovizí je dokáže rychle najít a myslivci je mohou přenést do bezpečí. Navíc drony pomáhají sledovat pohyb zvěře a lépe plánovat mysliveckou činnost. Chceme proto v této podpoře pokračovat," uvedla krajská radní pro životní prostředí a zemědělství Renata Prchlíková.

Hejtmanství tento dotační program poprvé vyhlásilo už vloni, kdy devíti subjektům vyplatilo dotace v celkové výši přes 883 tisíc korun.

(žal)

Učit matematiku tak, *aby žáky bavila*. Ve Zlíně se sešlo přes 130 pedagogů

Jak učit matematiku moderně a tak, aby žáky bavila? Odpověď na to hledalo více než 130 učitelů matematiky ze základních a středních škol ze Zlínského kraje na konferenci „Když výuka matematiky motivuje", která se uskutečnila v polovině září ve Zlíně.

Za vznikem konference stojí krajská radní pro školství Jindra Mikuláštíková, která dlouhodobě podporuje moderní přístupy k výuce matematiky. Ve spolupráci s odborníky z H-MAT Praha a Národního pedagogického institutu ČR tak vznikla ve Zlínském kraji jedinečná akce zaměřená na sdílení zkušeností a praktických metod, které mohou matematiku přiblížit žákům i učitelům.

„Aby si děti matematiku oblíbily, potřebujeme především učitele, které její výuka baví. Když budou mít chuť hledat nové cesty a ukazovat matematiku jako zajímavý a užitečný předmět, mohou pomoci odbourat i obavy žáků ze studia technických oborů. Právě jejich absolventy přitom firmy ve Zlínském kraji velmi potřebují," vysvětlila krajská radní Jindra Mikuláštíková.

Od zlomků po umělou inteligenci

Program konference nabídl workshopy zaměřené na různé věkové skupiny i konkrétní oblasti matematiky. Učitelé prvního stupně základních škol se věnovali například výuce geometrie a práci se zlomky. Pedagogové druhého stupně se zaměřili na rovnice v kontextu reálných situací. Středoškolská matematika nabídla témata jako gradované úlohy, diferenciace výuky nebo různé přístupy ke vzdělávání.

Součástí programu byly také diskuse o přijímacích zkouškách, Hejného metodě, práci s nadanými žáky, hodnocení nebo možnostech využití umělé inteligence ve výuce.

„Teď je důležité všechny získané poznatky postupně přenést do škol. A těším se, až budeme moci představit první konkrétní příklady z praxe," uzavřela krajská radní.

(lič)

Centrum *Žluté dveře* nejčastěji vyhledávají pečující a lidé řešící dluhy

Kam se obrátit, když se ze dne na den stanu pečujícím? Kdo mi poradí, když nevím, jak řešit dluhy nebo kde hledat pomoc? Právě s takovými otázkami nejčastěji přicházejí lidé do Centra Žluté dveře ve Zlíně, které zřídil Zlínský kraj.

Během prvních dvou měsíců od otevření, tedy zhruba od poloviny července do poloviny září, centrum navštívilo nebo kontaktovalo 92 lidí. Devět z deseti z nich přišlo osobně.

„Centrum Žluté dveře je místem, kam mohou lidé přijít se svými problémy, popsat svou situaci a získat základní orientaci i nasměrování na konkrétní pomoc. První zkušenosti ukázaly, že lidé takovou možnost využívají, a potvrdilo se rovněž, že velkou podporu potřebují lidé, kteří pečují o své blízké a často se v nové roli ocitnou doslova ze dne na den," uvedla náměstkyně hejtmana pro sociální věci Eliška Olšáková.

První orientace v systému je zásadní

Třetinu lidí, kteří se na Centrum Žluté dveře obrátili, tvořili právě pečující. Dalším častým tématem byly dluhy – lidé se ptali, kdo jim může pomoci a co budou pro řešení své situace potřebovat. Méně často pracovníci centra pomáhali s orientací v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, dávkového systému nebo zaměstnanosti.

Centrum funguje jako první zastávka pro lidi, kteří se ocitli v obtížné sociální situaci a potřebují se zorientovat. Nezastupuje sociální pracovníky obcí ani další odborníky a neposkytuje komplexní sociální práci. Pomáhá ale lidem pochopit, jak sociální systém funguje, kde hledat konkrétní službu nebo pomoc a jakými kroky je vhodné svou situaci začít řešit. Právě první orientace totiž může být pro člověka v těžké situaci zásadní.

Alena Železníková

Centrum Žluté dveře
adresa: J. A. Bati 5520, Zlín
otevírací doba: všední dny od 8 do 16 hodin
tel.: 577 043 900
zlute.dvere@zlinskykraj.cz
www.nejstenatosami.cz

Memorandum otevírá prostor pro další *spolupráci s Texasem*

Zlínský kraj v Čiperově vile podepsal memorandum o přátelství a dobrých vztazích s okresem Bexar County v americkém Texasu. Dohoda má prohloubit dosavadní kontakty a otevřít prostor pro další spolupráci mezi oběma regiony.

Dokument stvrdili hejtman Radim Holiš a předseda okresní správy Bexar County Peter Sakai. „Návštěva delegace z Bexar County je důležitým potvrzením, že vztahy, které v Texasu v posledních letech Zlínský kraj systematicky buduje prostřednictvím naší organizace ZRIA, fungují oběma směry. Texas je mimořádně dynamický region, který spojuje silný průmysl, technologie, výzkum a kvalitní univerzity, tedy oblasti, ve kterých máme co nabídnout i my," uvedl hejtman Radim Holiš.

Pět oblastí zájmu

Memorandum se zaměřuje na pět oblastí – kulturu, cestovní ruch, sport, obchodní příležitosti a vzdělávání. „Dává našim dosavadním vazbám jasný rámec a potvrzuje zájem obou stran je dál rozvíjet. Důležité je, aby se spolupráce postupně promítla do skutečných projektů, kontaktů mezi firmami, školami a dalšími institucemi," řekl náměstek hejtmana pro finance, majetek a rozvoj podnikání David Vychytil.

Nyní delegace z Bexar County navštívila také Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, společnosti ZLIN AERO a Aircraft Industries a seznámila se rovněž s technologickými firmami ze Zlínského kraje.

„Chceme otevírat dveře našim firmám a talentům v Texasu, ale stejně důležité je přivádět texaské partnery, know-how a nové příležitosti také k nám do Zlínského kraje," uzavřel Petr Kubíček, ředitel strategického rozvoje ZRIA.

(žal)

Akce pomůžou s výběrem školy

Na podzim i v novém roce se v regionu uskuteční několik akcí, které žákům pomohou s výběrem střední školy. Centrum kariérového poradenství Zlínského kraje pořádá setkání pro rodiče žáků 9. tříd, ta se uskuteční 3. listopadu ve Valašském Meziříčí, 9. listopadu v Uherském Hradišti i Valašských Kloboukách a 23. listopadu ve Zlíně. Setkání v online podobě je v plánu 18. listopadu pro rodiče žáků 9. tříd ze Vsetínska. Krajská hospodářská komora Zlínského kraje chystá Veletrhy vzdělávání, jež se uskuteční 4. listopadu ve Zlíně, 11. listopadu v Uherském Hradišti a 24. listopadu ve Vsetíně. Mimo to 15. ledna 2027 proběhne také Celokrajský den otevřených dveří, jehož cílem je umožnit žákům a jejich rodičům navštívit nejen vytipované školy, ale také jejich partnerské firmy. Více k akcím je na **www.ckp.zlinskykraj.cz**.

(žal)

Kraj ocenil nejlepší knihovníky

Zlínský kraj ocenil nejlepší knihovny a knihovníky z regionu. Jsou jimi knihovny v Holešově, Uherském Ostrohu, Novém Hrozenkově a Luhačovicích a knihovnice Stanislava Nováková z Vítonic, Michaela Korvasová z Ořechova, Zdeňka Smahlová z Valašského Meziříčí a Jaroslava Michalíková z Machové. Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR zároveň udělil cenu MARK pro nejlepší mladé pracovníky knihoven a studenty oboru knihovnictví do 35 let. Uspěla Lucie Vítková (na snímku uprostřed) z Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně,

která založila mezigenerační Otaku klub, jenž propojuje lidi se zájmem o mangu a anime. Výrazného úspěchu dosáhla v říjnu i Místní knihovna v Prostřední Bečvě, která v celostátní soutěži Knihovna roku 2026 získala 2. místo v kategorii Základní knihovna.

(žal)

Máte nás v kapse. Krajští záchranáři rozšiřují spolupráci s *aplikací Záchranka*

Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje spustila společně s aplikací Záchranka kampaň s heslem „Máte nás v kapse“. Obyvatelé kraje tím získávají plný rozsah jejích funkcí navázaný na krajské zdravotnické operační středisko.

↑ SNADNÉ OVLÁDÁNÍ. *Po stisku tlačítka dispečer uvidí polohu volajícího i jeho zdravotní profil.*

Stisk jednoho tlačítka odešle dispečerovi přesnou polohu volajícího, jeho zdravotní profil i další údaje z telefonu. Pomáhá to zejména tehdy, kdy volající nedokáže popsat, kde přesně se nachází. Aplikace umožňuje také videohovor s dispečinkem a lidem, kteří nemohou mluvit nebo neslyší, komunikaci pomocí ikon a textu.

„Zdraví a bezpečí lidí v našem kraji stojí na dvou věcech: na profesionálech, kteří jezdí k pacientům, a na tom, jak rychle a přesně se k nim dostanou. Partnerství s aplikací Záchranka je praktický krok, je to služba, kterou má občan zdarma v telefonu a která v krizové chvíli mluví za něj. Proto chceme, aby o ní ve Zlínském kraji věděl každý,“ uvedl hejtman Zlínského kraje Radim Holiš.

„V přednemocniční péči se rozhoduje ve vteřinách a informace jsou stejně důležité jako rychlost. Ročně máme více než 65 tisíc výjezdů. Když nám aplikace u části z nich ušetří minutu hledání správného vchodu nebo cesty v lese, stojí to za to,“ doplnil ředitel Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje Jan Šebek Cholewa.

Pomoc na dosah díky jedinému tlačítku

Aplikace Záchranka usnadňuje přivolání pomoci na lince 155 a záchranářům předává přesnou polohu volajícího. Nezaručuje však rychlejší příjezd sanitky a nefunguje bez signálu či s vybitým telefonem. Polohu odesílá pouze při tísňovém volání. Aplikace je zdarma dostupná v App Store a Google Play. Stačí ji stáhnout, povolit přístup k poloze a vyplnit zdravotní profil. Podrobnosti najdete na **zzszk.cz/zachranka**.

(red)

Konference ukáže, jak AI mění fungování firem

Jak mohou AI agenti usnadnit práci ve výrobních podnicích a převzít rutinní činnosti? Odpovědi nabídne odborná konference AI MEET_UP 2026, která se uskuteční ve čtvrtek 12. listopadu od 9 do 14.30 hodin v Technologickém inovačním centru ve Zlíně. V prezentačním sále 23. budovy představí odborníci konkrétní možnosti využití AI agentů ve firemních procesech. Řeč bude o jejich bezpečném zavádění i ochraně dat. Součástí programu budou praktické ukázky, zkušenosti společností RENOMAG a CLIMAX a panelová diskuse. Konference je určena zejména manažerům, IT specialistům a zástupcům výrobních firem. Vstup je zdarma, podmínkou je registrace do 9. listopadu na webu **www.ticzlin.cz**.

(hol)

Zlínský kraj se *otevírá talentům* z Vietnamu a Indie

Přivést do regionu špičkové odborníky, perspektivní technologické startupy a inovativní projekty z Vietnamu a Indie. To je cílem Zlínského kraje, který tím chce podpořit vznik nových technologických firem, kvalifikovaných pracovních míst i další rozvoj místní ekonomiky.

„Chceme do Zlínského kraje přivádět chytré lidi, zajímavé nápady a technologie s vysokou přidanou hodnotou. Máme tady silnou průmyslovou tradici, Univerzitu Tomáše Bati i řadu inovativních firem, na kterých můžeme stavět. Pokud dokážeme talentovaným lidem ze zahraničí nabídnout dobré podmínky pro rozvoj jejich projektů a část z nich přesvědčit, aby své firmy založili právě u nás, může z toho dlouhodobě těžit celý region,“ uvedl náměstek hejtmana Zlínského kraje David Vychytil, odpovědný za finance, majetek a rozvoj podnikání.

Zahraniční nápady, nové firmy

Významným krokem je zapojení kraje do připravovaného Česko-vietnamského inovačního a impaktového hubu (CVDI Hub). Ten má propojit Zlín a Prahu s Ho Či Minovým Městem a zaměřit se na vyhledávání a podporu perspektivních projektů například v oblasti umělé inteligence, robotiky, zdravotnických technologií, biotechnologií nebo energetiky. Do spolupráce se zapojí univerzity, výzkumná centra a další instituce z obou zemí.

> ***Pokud talentům ze zahraničí nabídneme dobré podmínky, může z toho těžit celý region.***
>
> **David Vychytil**
> náměstek hejtmana

Vybrané startupy by se měly rozvíjet přímo ve Zlíně prostřednictvím programu Zlín Impact Accelerator. První účastníci by mohli přijet už v prvním čtvrtletí roku 2027. Program má v úvodním cyklu nabídnout tříměsíční podporu až 15 projektům.

Kraj zároveň hledá možnosti spolupráce s Indií. O příchodu indických odborníků a podpoře inovací jednal náměstek hejtmana David Vychytil s indickým velvyslancem Raveeshem Kumarem. V rámci iniciativy CZACRA chce kraj zahraničním talentům nabídnout také praktické zázemí, například ubytování či kancelářské prostory. S jejich začleněním do života v regionu jim má pomáhat krajské Expat centrum. V současné době už na Univerzitě Tomáše Bati zhruba padesátka mladých talentů z Indie studuje.

(van)

↑ SPOLUPRÁCE. *Náměstek Vychytil s indickým velvyslancem.*

← OCENĚNÁ PÁLENKA. *Radní Renata Prchlíková s šéfem Skanzenu Modrá Josefem Hájkem a vítěznou hruškovicí.*

Pálenice vrací život slováckým tradicím

Na Slovácku patří pálení ovoce k tradicím stejně neodmyslitelně jako folklor nebo víno. V Modré u Velehradu ji nejen připomínají, ale také udržují při životě. V tamním Centru slováckých tradic provozují vlastní pěstitelskou pálenici, jejíž hruškovice letos získala ocenění Chuť Zlínského kraje.

Chuť Zlínského kraje

„Pálenice sem do našeho kraje patří. Historicky na tomto místě kdysi dávno byla, takže jsme vlastně obnovili tradici," vysvětluje Josef Hájek, jednatel společnosti Skanzen Modrá.

Myšlenka na vybudování pálenice vznikla kolem roku 2012. V roce 2015 už stála budova a na začátku roku 2017 tu vypálili první vlastní slivovici.

Pálenici vedou ženy

Zajímavostí je, že dnes se o provoz stará ženský tým pod vedením Petry Sovové. „Je vystudovaná v oboru a lidsky má k pálení velmi blízko," pochválil Josef Hájek.

Základem zdejších destilátů je především ovoce ze Slovácka. Například durancie a švestky vyrostly v Dolním Němčí, višně a hrušky v Buchlovicích, meruňky v Polešovicích a podobně.

„Přednostně odebíráme od regionálních sadařů. Jsme na náš region moc hrdí," říká Hájek. Právě hruškovice z mimořádně vydařeného ročníku letos zaujala porotu soutěže Chuť Zlínského kraje.

„Oceňuji, že je pálená z tradičního ovoce z regionu. A chuťově je natolik kvalitní, že si ocenění opravdu zaslouží," říká krajská radní pro zemědělství a životní prostředí Renata Prchlíková.

Tradice s novými nápady

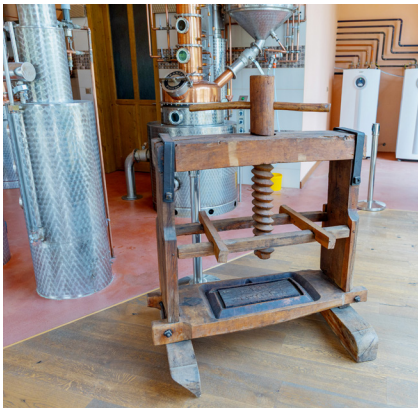
V Modré přitom nezůstávají jen u osvědčených receptur. Vedle klasických pálenek vyrábějí také likéry, které jsou oblíbenější u mladších lidí. V nabídce mají například višňový, meruňkový, ořechový nebo zázvorový.

„Každý rok se snažíme něco vylepšit a přicházet s novými nápady," dodává Hájek, kterého těší, že pálenice spolupracuje i se Zlínským krajem.

Centrum slováckých tradic je zároveň místem, kde se návštěvníci mohou seznámit s historií vinařství a páleničářství. Najdou tu muzeum i Slivovicovou stezku s rozsáhlou degustační expozicí. A samozřejmě mohou nahlédnout také do samotné pálenice.

V Modré tak tradice nezůstávají jen v podobě exponátů za sklem, ale mají své úspěšné pokračovatele.

Ondřej Holubec

↑ ODKAZ MINULOSTI. *Pálenice funguje necelých deset let, ale navazuje na dávné tradice.*

Jedenáct tisíc *propisek*. Sběratel pro ně hledá nový domov

Někomu stačí jedna propiska v kapse. Zdeněk Langer z Halenkovic jich má doma rovnou jedenáct tisíc. Za svůj život vytvořil pozoruhodnou sbírku, ve které se objevují kousky z celého světa. Teď by ji rád někomu předal.

← CELOŽIVOTNÍ KONÍČEK. *Zdeněk Langer dosud nashromáždil tisíce propisek. Má mezi nimi i raritní kousky.*

Všechno začalo v roce 1956, kdy dostal první propisku. Tehdy jej napadlo, že by jich mohl shromáždit víc, a brzy jich bylo okolo pěti tisíc. Uspořádal první výstavu v rodných Halenkovicích. Měla úspěch a sběratelská vášeň se postupně rozjela naplno.

„Přemýšlel jsem o tom, že propisky jen tak někdo nesbírá a mohl by z toho být zajímavý koníček," vzpomíná Zdeněk Langer.

Dnes má doma plno speciálních panelů, na kterých jsou tisíce pečlivě uspořádaných propisek. Některé seřazeny podle období, jiné podle oborů nebo zemí původu.

Nechybějí propisky z pivovarů, exotických zemí ani různé rarity. Třeba rumunská s upírskou rakví nebo egyptská s vyobrazením sfingy. Mnohé získal sám, další mu přivezli známí nebo poslali lidé ze zahraničí.

Po letech sbírání má ale ještě jedno přání. Rád by své poklady předal někomu, kdo je uchová a zpřístupní veřejnosti. „Chtěl bych, aby někdo, člověk nebo klidně nějaká obec, sbírku převzal a vytvořil například minimuzeum propisek. To by mohla být pěkná kuriozita, na kterou by se lidé jezdili dívat," říká sběratel, podle něhož éra propisovacích tužek pozvolna končí. V době počítačů a mobilů totiž už lidé nepotřebují psát rukou zdaleka tolik co dřív.

„Už to skoro zapomínáme. A když propisku opravdu potřebujeme, zpravidla ji nemůžeme najít," usmívá se. On sám s tím problém rozhodně nemá.

(hol)

foto: Radek Plánka

Prostřední Bečva

Fakta o obci

okres: Vsetín
starosta: Radim Gálik
počet obyvatel: 1 810
počet domů: 657
rozloha: 2 347 ha
nadmořská výška: 470 m n. m.
www.prostrednibecva.cz

Leží v krajinné oblasti Západních Beskyd asi deset kilometrů východně od Rožnova pod Radhoštěm a láká pestrou nabídkou turistických aktivit – bohatou infrastrukturou i kopci vhodnými k procházkám, vyjížďkám na kole či lyžování. To je Prostřední Bečva, která v letošním ročníku krajského kola soutěže Vesnice roku uspěla hned dvakrát. Porota ocenila nejen unikátní stavbu Brána Pusteven, ale také místní knihovnu. Ta bodovala i na celostátní úrovni.

První písemná zmínka o obci, jež s největší pravděpodobností vznikla na přelomu 16. a 17. století díky pasekářské kolonizaci postupující od Rožnova, pochází z roku 1703. Její název odkazuje ke zdejší řece Bečvě a přízvisko Prostřední ji zase odlišuje od dvou sousedních vsí, Dolní a Horní Bečvy.

Prostřední Bečva měla vždy převážně zemědělský charakter. Žili zde pasekáři, pastevci a jiní pak pracovali v místních lesích. Postupně se tu ale začal rozvíjet i drobný průmysl. Zajímavostí pak je, že se v druhé polovině 19. století mnoho obyvatel obce vystěhovalo do Spojených států.

Vyhledávaný areál Pusteven i naučné stezky

Dnes je Prostřední Bečva známá především díky turismu. Vyhledávaný areál Pusteven, patřící do katastru obce, tvoří hlavně soubor dřevěných horských staveb z konce 19. století, jež vznikly podle návrhu „básníka dřeva“ Dušana Jurkoviče. Každý si asi vybaví Maměnku a Libušín, které byly veřejnosti coby turistické útulny poprvé zpřístupněny v roce 1899. Když Libušín před lety zničil požár, málokdo si dokázal představit, jak by takové místo mohlo existovat bez něj. Vedení Valašského muzea v přírodě proto brzy rozhodlo o jeho obnovení a nyní na Pustevnách stojí dokonalá kopie původní stavby. Mimo to tam ale najdete i další historické objekty – Šumnou a Tanečnicu.

Poměrně nedávno areál Pusteven doplnila Brána Pusteven. Nové zázemí pro turisty je ze dvou stran prosklené, navazuje na stávající parkoviště a představuje skutečnou průchozí bránu.

Kdo chce prochodit zdejší kopce, má nepřeberné možnosti a přímo v obci najde i útulnu vhodnou k jednorázovému přespání. Na severní hranici katastru lze vystoupat na nejvyšší horu Zlínského kraje Čertův mlýn a zájemci mohou využít také některou z naučných stezek. Třeba Česko-slovenskou naučnou stezku věnující se životu v beskydsko-kysuckém pohraničí nebo naučnou stezku Pustevenská zoo vhodnou pro děti. Obcí prochází i cyklostezka Bečva a okolí láká také k výletům v zimě nebo běžkovému lyžování.

Při návštěvě Prostřední Bečvy určitě nevynechejte kostel sv. Zdislavy, postavený v roce 2001, ani zdejší náves, kde můžete příjemně relaxovat. V letních měsících pak láká ke koupání přírodní biotop a aktivnější návštěvníci mohou vyzkoušet také pumptrack.

Alena Železníková

↓ ***SVATOSTÁNEK.*** *Kostel sv. Zdislavy byl vystavěn na přelomu tisíciletí.*

↓ ***V PARKU.*** *Oblíbeným místem odpočinku je park v centru obce.*

↓ ***BRÁNA PUSTEVEN.*** *Unikátní stavbu, která je i infocentrem, ocenila krajská porota soutěže Vesnice roku.*

Tři otázky pro starostu *Radima Gálika*

Kdyby se vaše obec měla zapsat do knihy rekordů, v čem by vynikala?
Možná v počtu turistů, kteří k nám přijedou na víkend a zjistí, že jim jeden víkend na poznání Prostřední Bečvy nestačí. Máme Pustevny, spoustu turistických tras i méně známých zákoutí.

Které místo tu máte nejraději a proč?
Oblíbených míst mám v naší obci mnoho. Najdete tu spoustu nádherných zákoutí, ať už jsou to výhledy do krajiny, nebo třeba zapomenutá lesní zákoutí a paseky, které mají své jedinečné kouzlo.

Kdybyste měl neomezený rozpočet, co byste v obci udělal?
Snažil bych se naplnit náš Prostřednobečvanský plán rozvoje 2030 tak, abychom byli i nadále moderní, dobře fungující a příjemnou obcí pro život. Investoval bych do bydlení, sportu, bezpečného pohybu i kvalitního veřejného prostoru. Část prostředků bych věnoval také přímo občanům pro opravy domů a kultivaci zahrad. Mým přáním je, aby byli lidé na naši obec hrdí, dobře se jim tu žilo a chtěli tu zůstat i v budoucnu.

Kraj pomáhá

Tomáš CHMELA
náměstek hejtmana pro strategický rozvoj a dotace

„Od roku 2016 získala Prostřední Bečva prostřednictvím krajských dotačních programů přes 22 milionů korun. Nejvíce peněz šlo na projekt Brána Pusteven a další úpravy lokality. Finance pomohly také místním hasičům s nákupem techniky a vybavení a v plánu je například i výstavba hřiště pro požární sport.“

Když tělo vyšle *varovné signály,* nepodceňujte je

Bolest na hrudi, náhlá slabost nebo dušnost patří mezi příznaky, u nichž rozhodují minuty. Existují však i nenápadné příznaky, které se rozvíjejí pomalu a snadno je přehlédneme. Kdy už není na místě čekat, že obtíže samy odezní, a proč je lepší přijít k lékaři raději dříve než později? O tom v dalším díle seriálu Zdraví bez hranic hovoří *PAVEL BEDNAŘÍK*, primář II. interního oddělení Uherskohradišťské nemocnice (UHN).

Zdraví bez hranic

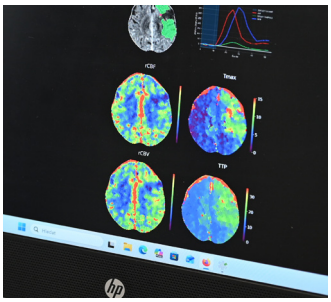
Lidé rádi říkají, že „to přejde“. Setkáváte se s tím v ordinaci často?

Velmi často. Pacienti své obtíže často přisuzují únavě, pracovnímu vytížení, stresu nebo vyššímu věku. Mnohdy čekají dny nebo týdny, jestli se jejich stav nezlepší. Bohužel právě odkládání vyšetření může znamenat, že se k nám dostanou až ve chvíli, kdy je onemocnění výrazně pokročilé, nebo dokonce život ohrožující.

Které příznaky jsou natolik závažné, že by člověk neměl čekat ani minutu?

Především náhle vzniklé obtíže. Pokud se objeví silná dušnost, tlak nebo bolest na hrudi, zejména když vystřeluje do levé paže, krku nebo zad, může se jednat o infarkt myokardu.

Stejně závažné jsou náhlé neurologické příznaky – pokles koutku úst, porucha řeči, slabost nebo ochrnutí končetiny, náhlé zhoršení zraku či zmatenost. To mohou být projevy cévní mozkové příhody. V takové situaci platí jednoduché pravidlo: každá minuta zvyšuje šanci na záchranu mozkové tkáně.

↑ MODERNÍ SOFTWARE
CT vyšetření pacientů s podezřením na cévní mozkovou příhodu umí v UHN automaticky analyzovat nový software Brainomix.

2× foto: archiv UHN

Okamžitou pomoc vyžaduje také podezření na plicní embolii, která se může projevit náhlou dušností, bolestí na hrudi, bušením srdce nebo kolapsem. Ve všech těchto případech je potřeba ihned volat zdravotnickou záchrannou službu.

Ne všechna onemocnění ale přicházejí tak dramaticky. Co by nás mělo varovat při dlouhodobějších obtížích?

Právě to bývá zrádné. Některá onemocnění se rozvíjejí pomalu. U pacientů se srdečním selháním například pozorujeme postupně se zvětšující otoky nohou, rychlý nárůst hmotnosti, horší toleranci námahy nebo noční dušnost.

Stejně tak bychom neměli přehlížet zhoršující se dýchací obtíže, častější infekce, výrazné kolísání krevního tlaku nebo zhoršenou kompenzaci diabetu. Čím dříve změnu zachytíme, tím větší je šance na úspěšnou léčbu.

Existují i nenápadné příznaky, které mohou upozorňovat na vážnější nemoc?

Ano, a právě ty bývají často podceňované. Patří mezi ně dlouhodobá únava, nechutenství, neúmyslný úbytek hmotnosti, chudokrevnost, dlouhodobě zvýšená teplota nebo noční pocení. Samy o sobě nemusí znamenat závažné onemocnění, ale pokud přetrvávají, je potřeba zjistit jejich příčinu. Není vhodné je dlouhodobě přehlížet ani podceňovat.

Proč lidé podle vás návštěvu lékaře odkládají?

Často je to strach z možné diagnózy nebo pocit, že nechtějí zdravotníky zbytečně obtěžovat. Mnozí si myslí, že musí obtíže jednoduše vydržet. Přitom právě včasná konzultace může předejít mnohem složitější léčbě. Praktický lékař nebo internista obtíže zhodnotí a rozhodne, zda jsou potřeba další vyšetření nebo péče specialisty.

Důležitou roli hraje také rodina. V čem může pomoci?

U starších lidí bývají právě blízcí těmi, kdo si jako první všimnou změn v chování, paměti, orientaci nebo soběstačnosti. Tyto změny bychom neměli automaticky přičítat stáří. Mohou být prvním projevem zdravotního problému, který je potřeba řešit. Včasná reakce rodiny často výrazně urychlí diagnostiku i zahájení léčby.

Je něco, co byste čtenářům vzkázal na závěr?

Naslouchejte svému tělu. Pokud se objeví něco neobvyklého nebo obtíže přetrvávají, nečekejte, až se problém zhorší. Včasné vyšetření může nejen zjednodušit léčbu, ale v některých případech doslova zachránit život.

(red)

Pět příznaků, se kterými nečekat

- **Tlak nebo silná bolest na hrudi**
  Zvlášť pokud vystřeluje do paže, krku nebo zad, případně je provázena dušností či pocením.
- **Náhlá dušnost nebo kolaps**
  Může jít například o závažný problém se srdcem nebo plícemi.
- **Pokles koutku, porucha řeči či ochrnutí**
  Náhlá slabost končetiny, zhoršení zraku nebo zmatenost mohou být příznaky cévní mozkové příhody.
- **Rychle se zhoršující dušnost a otoky**
  Dlouhodobě horší tolerance námahy, otoky nohou, rychlý nárůst hmotnosti nebo noční dušnost mohou upozornit na srdeční selhání.
- **Únava, hubnutí nebo teploty, které neustupují**
  Samy o sobě nemusí znamenat vážné onemocnění. Pokud ale trvají, vracejí se nebo se zhoršují, je čas hledat jejich příčinu.

Náhlé a závažné potíže? Volejte 155. Neobvyklé nebo dlouhodobé obtíže? Obraťte se na svého lékaře.

Další díly seriálu najdete také na webu Zlínského kraje.

Mikulášský jarmek, Valašské Klobouky
foto: jarmek.cz

Temnota roku se mění v *oslavu života*

Listopad ve Zlínském kraji nemusí být nutně mlhavý a pochmurný. Je plný chutí a tradic. Ve vzduchu se mísí chlad a vůně pečených dobrot a nejen kolem Uherského Hradiště se to rozvoní tradičními specialitami a začne se otevírat první letošní víno. Na Valašsku zase dušičkovým obdobím pomalu začíná i advent.

V Uherském Hradišti požehnají vínu
Svatomartinské slavnosti potkáte ledaskde, ale opravdu tradiční **Žehnání Svatomartinského vína** zažijete jen v samém srdci Slovácka, v Uherském Hradišti. Pokud jste zdejší atmosféru ještě nezakusili, je nejvyšší čas to napravit. A protože v našem kraji ctíme tradice, Žehnání proběhne přesně na svatého Martina, tedy 11. listopadu. Přesně v 11:11 se na Masarykově náměstí rozezní zvony a mezi hosty přijede průvod v čele se svatým Martinem na bílém koni a jeho suitou římských legionářů. Ti tady sehrají legendu o plášti a žebrákovi, pan farář požehná vínu a pak už se začne rozlévat víno. Chybět nebudou ani tradiční svatomartinské speciality. U toho musíte rozhodně být.

Hornolidečskem se proženou následovníci čertů a Mikuláše
Tohle listopadové období má úplně jinou příchuť na Valašsku. Víte, že „malí čerti" se na Valašsku objevují už od Dušiček? Mnohem dříve, než na mikulášskou obchůzku vyrazí dospělí čerti a Mikuláš, se vesnicemi na Hornolidečsku prohánějí jejich malí následovníci – říká se tomu **„létání dětí"**. Už od začátku listopadu tak tady můžete potkat malé čerty, smrtičky nebo koníky. Ale s klasickou obchůzkou to nemá nic společného, jde opravdu pouze o spontánnost místních dětí. Jejich masky jsou ovšem jen zmenšenou kopií těch dospělých a šijí jim je často jejich otcové, kteří sami chodí mikulášské obchůzky a tradici tak předávají dál. Stejně jako u dospělých se maskují pouze chlapci – obvykle ve věku 7 až 13 let, dívky sehrávají důležitou roli při takzvaných **„napalovačkách"** na čerty. Létání dětí je tak krásný příklad toho, jak se staré lidové zvyky přenášejí do dnešního světa. Zůstává tak v něm hravost, napětí i tajemství, které si každý pamatujeme z mikulášských obchůzek.

Klasická oslava tradic v Kloboukách
Tradiční obchůzky, které spojují generace, jsou mnohem více než lidový zvyk. Jsou živým svědectvím, že obyvatelé jižního Valašska jsou na své tradice hrdí a berou je jako součást svých životů. Kousek této valašské magie a krásné tradice můžete zažít na více místech jižního Valašska. Největší oslavou těchto tradic je **Valašský mikulášský jarmek** ve Valašských Kloboukách, který se uskuteční v sobotu 5. prosince. O tom, že tradice jsou naším opravdovým pokladem, svědčí i to, že jde už o 33. ročník. Přijeďte si i letos užít jeho jedinečnou atmosféru plnou čertů a mikulášské družiny, šikovných místních řemeslníků i tradičních valašských dobrot.

Sv. Martin, Uherské Hradiště
foto: Petr Salinger

Vánoční strom v Holešově
foto: MKS Holešov

Vánoční trhy s čertovským programem v Holešově
Vánoční trhy v Holešově se letos uskuteční 28. listopadu na zámeckém nádvoří. Návštěvníci se mohou těšit na tradiční výrobky, vystoupení folklorního souboru, cimbálové muziky i na stánky s občerstvením. Program prvního adventního víkendu v Holešově se v odpoledních hodinách přesune do zámecké zahrady, kde proběhne čertovské odpoledne s předváděním adventních a vánočních zvyků a staročeských řemesel. Součástí odpoledne budou i zábavné aktivity, výstava adventních bytostí, pohádka či ohňová a světelná show. Program vyvrcholí na holešovském náměstí rozsvícením vánočního stromečku.

(red)

Když rodina *potřebuje pomoc*

Čtyři děti, domácnost, práce a domek, který si rodina na Zlínsku vlastními silami opravuje. K tomu psychické onemocnění maminky a starosti, které se někdy nedají vyřešit jen s pomocí nejbližších. Rodina Moniky a Václava tak už pět let využívá sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v rámci Terénní asistenční služby pro rodiny s dětmi Zlín.

Nejste na to sami

„Jinak by to pro nás bylo mnohem složitější," říká tatínek Václav. Když se u jeho ženy začala nemoc projevovat, snažili se situaci zvládnout s pomocí babiček a dalších příbuzných. Jenže všichni měli své povinnosti a možností, jak zajistit péči o děti, postupně ubývalo.

O službě se dozvěděli díky Václavově mamince. Po první schůzce, na níž jim sociální pracovnice představila možnosti pomoci, začali spolupracovat. Dnes se s paní Lenkou Hurtovou z neziskové organizace Azylový dům pro ženy a matky s dětmi setkávají podle aktuálních potřeb. Někdy jednou za čtrnáct dní, jindy třikrát týdně.

Začalo to uvařením kyselice

Jedna z prvních společných vzpomínek se váže k „obyčejnému" obědu. „Dodnes vzpomínáme, jak jsme začínali. Manželce nebylo dobře a paní Lenka přinesla recept na kyselici. Tu jsme spolu uvařili. Všem to moc chutnalo, manželku tím ‚rozhýbala'," vzpomíná Václav.

Pro někoho možná drobná příhoda. Pro Moniku ale znamenala mnohem víc. „Byla to ukázka, že s pomocí druhého může nemocná osoba taky fungovat, chmury na čas ustoupí a sebevědomí roste, protože za sebou vidí vykonanou práci. Paní Lenka při mně s pochopením a trpělivě stála stejně jako v mnoha jiných případech," říká dnes.

Pomoc nemusí mít vždy podobu velkého zásahu. Může jít například o podporu a nácvik rodičovského chování či plánování režimu rodiny.

„Paní Monika je velice schopná, vnímám, jak jí narostla sebejistota," popisuje Lenka Hurtová. Rodina se podle ní postupně mění, a s ní i podoba pomoci. Základem je vzájemná důvěra, která nevznikne podpisem smlouvy, ale buduje se při společných setkáních.

Společné hledání cest

Sociálně aktivizační služby pomáhají rodinám s dětmi do 18 let v situacích, které už nezvládají vlastními silami. Vedle péče o děti může jít o otázky bydlení, zaměstnání, financí nebo zajištění psychologické a zdravotní pomoci. Sociální pracovnice hledá řešení společně s rodinou a podle toho, co právě potřebuje.

A kdy je správný čas o pomoc požádat? Podle Lenky Hurtové tehdy, když člověk cítí, že už na všechno nestačí.

Monika a Václav dnes dál pečují o své čtyři děti, opravují dům a hledají cestu, jak zvládat vše, co život přináší. Václav chodí do práce, Monika si s podporou služby organizuje domácnost a oba se snaží pečovat také o své duševní zdraví.

„Chceme spolu zestárnout a děláme pro to všechno, co můžeme," říká Václav. A když má popsat, co pro ně spolupráce znamená, dodává jednoduše: „Pro nás je tato služba obrovský dar."

Alena Železníková

↑ PODPORA V KAŽDODENNOSTI *Sociálně aktivizační služby využívá rodina Moniky a Václava zhruba pět let.*

↓ DOMA. *Rodina dál pečuje o své čtyři potomky. Na snímku jsou rodiče se dvěma mladšími dětmi a terénní pracovnice paní Lenka.*

Co jsou sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi?

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní a ambulantní sociální služby určené rodinám s nezaopatřenými dětmi do 18 let, které se nacházejí v obtížné životní situaci. Poskytovány jsou **bezplatně a po dohodě je lze poskytnout i anonymně**.

Kdo v kraji službu poskytuje?

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s., **azylovydum.cz**

Diakonie ČCE – středisko Vsetín, **vsetin.diakonie.cz**

Charita Holešov, **holesov.charita.cz**

Charita Otrokovice, **otrokovice.charita.cz**

Charita Uherské Hradiště, **uhradiste.charita.cz**

Charita Valašské Meziříčí, **valmez.charita.cz**

Maltézská pomoc, o.p.s., **maltezskapomoc.cz**

ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s., **poradnaprozeny.eu**

Poradenské a krizové centrum, p. o. (do 31. 12. 2026), **pkcentrum.cz**

Rodinné, komunitní a vzdělávací centrum Emcéčko, **mc-valmez.webnode.cz**

Rodinné centrum Kroměříž, z.s., a Středisko výchovné péče, **wordpress.rodinnecentrumkromeriz.cz**

SOCIÁLNÍ SLUŽBY UHERSKÝ BROD, p. o., **ssub.cz**

Za sklem o.s., **zasklem.com**

Více informací:

nejstenatosamizk.cz
socialnisluzbyzk.cz
mpsv.gov.cz

Eliška OLŠÁKOVÁ
náměstkyně hejtmana pro sociální věci a neziskový sektor

„Požádat o pomoc není známkou selhání, ale důležitým krokem k tomu, aby rodina mohla náročnou situaci zvládnout. Hlavní je, aby rodiny věděly, že na své starosti nemusí být samy a že pomoc je dostupná i ve chvíli, kdy už vlastní síly nestačí."

Luštěte a vyhrajte s Magazínem21

M21	IBIŠEK JEDLÝ	Začátek tajenky	ČÍSLOVKA	LYŽAŘSKÝ ODDÍL (ZKR.)	ŽENSKÉ JMÉNO	TO	M21	FENA (NÁŘ.)	PŘED-STAVENÝ KLÁŠTERA	MUŽSKÉ JMÉNO	ALOU	SPZ RO-KYCANY	SMĚ-NEČNÝ RUČITEL	ZVUK STŘELBY	ÚTOK
OCHUTIT SOLÍ							MON-GOLCŮV RIVAL								
ČÁST BALKÁNU							UTÍKAT (OB.) / AKADEMIE VĚD (ZKR.)								
LIHOVINA				CHILSKÁ POUŠŤ / SPZ STRA-KONICE								ČISTICÍ PRÁŠEK / DOLE (ZAST.)			
AČKOLIV			SPŘÁDATI / SETINA (ZAST.)								SVLAČEC (NÁŘ.) / HRDINSKÁ BÁSEŇ				
M21	JMÉNO FENKY / ZN. AUTOM. SVÍČEK								SLIČNÁ					Konec tajenky	ŘEKA FRANCIE
VÝZVA K TICHU				KANAD-SKÉ MĚSTO	ŘÍMAN		M21		AŽ SEM / STROM						
JEŠTĚR ANOLIS						JINAK (SLOVEN.)	M21	PRVNÍ MUŽ	HALOGEN / ALŠOVY INICIÁLY				SPZ MOST / TRUPY		
VZNÁŠETI SE							AMILŮV PŘÍTEL / STARÉ ZÁJMENO					ŠKRO-BENÍ / VIRUS			
M21	CITO-SLOVCE SYČENÍ	DVĚ MUŽ. JMÉNA / ZN. LET. VENEZUELY									VÝBAVA NEVĚSTY / PŘITAKÁNÍ				
POTOMEK SARMATA									SOUČÁST BARVIV						
BICEPS					KAMPAK				BRLOH					AVALÁT, DORON, LAVAL, OKRA, SUKA, YV	

Tajenka v minulém čísle zněla **„SVĚT FANTAZIE“**, výherci získali vstupenky na výstavu Imaginárium Divadla bratří Formanů a jejich přátel na zlínském zámku. Z úspěšných řešitelů byli vylosováni: **Věra Horáková** z Bojkovic, **Markéta Kolaříková** ze Zlína a **Miroslava Matušková** z Komárna. Gratulujeme! Vyluštěnou křížovku z aktuálního čísla nám se svou adresou a telefonickým kontaktem mohou soutěžící doručit **do 10. listopadu** na adresu: Oddělení vnějších vztahů, Krajský úřad, tř. T. Bati 21, Zlín, 761 90, na obálku pište KŘÍŽOVKA; nebo e-mailem na: **Magazin21@zlinskykraj.cz**.

Věděli jste, že...

... nejen v krajské galerii ve 14|15 BAŤOVĚ INSTITUTU, ale také v budově **Kolektivního domu** – dnes známého jako **Kolektiv.Haus** – je k vidění hlavní **galerijní projekt Dům umění III** prezentující **současné umění**? Stavbu navrhl architekt Jiří Voženílek (který se mj. podílel i na projektování továrních budov 14, 15 a 34) a byl to první kolektivní dům v Československu. Objekt představoval průkopnický projekt moderního bydlení a nabízel 102 bytů i řadu společných služeb. Výstava Dům umění III potrvá do 10. 1. 2027 a součástí je i pestrý doprovodný program.

(aga)

		9			2			
	1			6	4			8
	8				7			6
			4		5	2		
		1			8		4	7
	7	5				9		
	5					1		9
			2				3	

*Řešení sudoku najdete na **zlinskykraj.cz/sudoku**.*

↓ MOŠTOVÁNÍ. *Aroma jablek v říjnu provonělo Čiperovu vilu. Zájemci si přímo v zahradě vyzkoušeli moštování a ochutnali čerstvý mošt. Nechyběla ani výstava, která představila různé odrůdy jablek, a bohatý doprovodný program – zábavná stezka či výtvarné dílny.*

foto: Čiperova vila

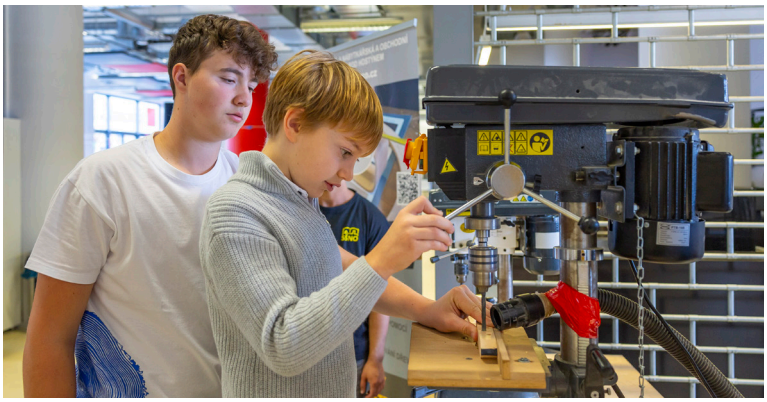

foto: SDH Lutopecny

↑ HASIČSKÉ MISTROVSTVÍ. *Osm závodníků ze Zlínského kraje, pět mužů a tři ženy, zápolilo v říjnu na republikovém mistrovství dobrovolných hasičů v disciplíně TFA. Hasiči museli vyběhnout do 34. patra pražské Žižkovské věže, zdolat nejrůznější překážky a plnit úkoly, které prověřily jejich fyzickou zdatnost. Reprezentaci vedl Václav Piškula z SDH Lutopecny.*

↑ RŮŽOVÝ ŘÍJEN. *Zaměstnanci krajského úřadu se symbolicky připnutím stužky a oblečením do růžové barvy zapojili do mezinárodní kampaně Růžový říjen, která připomíná význam prevence rakoviny prsu. K podpoře kampaně se připojila i kavárna v Baťově mrakodrapu a akci doplnilo také jeho nasvícení do růžova. Význam prevence si po celý měsíc připomínaly rovněž další organizace v regionu.*

↑ ŘEMESLA V PRAXI. *Vyzkoušet si práci s moderními technologiemi, poznat různá řemesla nebo nahlédnout do světa zdravotnictví mohli návštěvníci Dětského festivalu řemesel a profesí budoucnosti, který se uskutečnil v Baťově institutu ve Zlíně. Akce představila obory středních škol prostřednictvím her, tvoření a praktických aktivit.*

↓ OCENĚNÍ PEČUJÍCÍCH. *Tři ženy, které dlouhodobě pečují o své blízké a zároveň pomáhají dalším lidem v podobné životní situaci, vyznamenalo hejtmanství v rámci jubilejního 10. ročníku ankety Ocenění pečujících osob Zlínského kraje v kategorii Pečující osoba. Šlo o Ivu Hladíkovou, Ivanu Prchlíkovou a Zdeňku Valeriánovou (na snímku uprostřed).*

Magazín21 *vás zve...*

MÁMA A TÁTA JSOU BOŽÍ

od 19. 11. | kina

Do kin míří rodinná fantasy komedie, v níž se staroslovanští bohové probudí v současném světě. Ve filmu s Vicou Kerekes a Petrem Lněničkou se diváci mohou těšit také na záběry ze Zlínského kraje. Natáčelo se mimo jiné v Archeoskanzenu Modrá.

bontonfilm.cz

TOMÁŠ KAČO: HUDBA BEZ HRANIC

19. 11. | 19.00 | Kongresové centrum Zlín

Klavírista Tomáš Kačo propojí klasiku, jazz a romskou hudbu. Společně s Filharmonií Bohuslava Martinů uvede vlastní skladby, druhá část koncertu nabídne oscarovou filmovou hudbu. Večer připomene také 25. výročí Univerzity Tomáše Bati.

filharmonie-zlin.cz

BENEFIČNÍ VEČER NADĚJE

6. 11. | Interhotel Zlín

Hudba, tanec, zábava a především pomoc druhým. Patnáctý ročník Benefičního večera NADĚJE propojí klienty organizace, jejich blízké i širokou veřejnost. Výtěžek letos podpoří nákup speciálních kompenzačních pomůcek pro dům NADĚJE ve Zlíně.

nadeje.cz/zlin

ZLINTECH 2026

24. 11. | 9.00 | UTB Zlín, aula FaME

Jak zastavit odliv lidí z regionu a vytvořit lepší podmínky pro život? Konference ZLINTECH nabídne inspirativní přednášky o vzdělávání, práci, technologiích i zdraví. Chybět nebude interaktivní Expo zóna. Vstup je zdarma, nutná je registrace na webových stránkách.

zlin.tech

BOŽENA NĚMCOVÁ: A BEZ TÉ LÁSKY CO BYCH BYLA?

11. 11. 2026 – 7. 3. 2027
14|15 BAŤŮV INSTITUT, Zlín

Vzácné rukopisy, osobní předměty i portréty slavné spisovatelky představí výstava v Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně. Návštěvníci nahlédnou do života Boženy Němcové i do atmosféry její doby. Vernisáž se uskuteční 10. listopadu.

galeriezlin.cz

HRAD MALENOVICE OTEVŘE I V ZIMĚ

listopad | hrad Malenovice

Hrad Malenovice letos poprvé prodlužuje návštěvnickou sezonu až do prosince. Prohlídková trasa nabídne také nový prostor s výstavou replik historických jezdeckých sedel a obuvi. Návštěvníci poznají vybavení národů, které v minulosti obývaly střední Evropu.

muzeum-zlin.cz

VÁNOČNÍ POZDRAVY OD FANYNKY

od 5. 11. | Slovácké muzeum Uherské Hradiště

Jak se v minulosti posílala vánoční přání? Výstava přiblíží historii svátečních pohlednic a představí pozoruhodnou sbírku uherskobrodské rodačky Františky Bayerové Vojancové. Návštěvníky čeká nostalgický návrat do časů tradičních vánočních pozdravů.

slovackemuzeum.cz

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU

28. 11. | 9.00–12.00
14|15 BAŤŮV INSTITUT, Zlín

Krajská knihovna Františka Bartoše zve malé čtenáře a jejich rodiče na dopoledne plné příběhů, her a tvoření. Součástí programu bude také představení Divadla Plyšového Medvídka. Vstup na akci je zdarma, divadelní představení je zpoplatněno.

kfbz.cz

VESELÉ RELAXAČNÍ NOTIČKY

13. 11. | 17.30 | 14|15 BAŤŮV INSTITUT, Zlín

Hudební putování plné fantazie, jemných tónů harfy a netradičních nástrojů potěší malé i velké návštěvníky. Pestrý program ve 2. podlaží 15. budovy nabídne smyslové zážitky, hudební hádanky, pohyb i tanec. Příležitost objevovat hudbu trochu jinak.

14-15.cz

VÁNOCE V ČIPEROVĚ VILE

26. 11. | Čiperova vila, Zlín

Čiperova vila se zahalí do vánoční atmosféry. Návštěvníky čeká slavnostní rozsvícení stromu, výroba adventních věnců, tvořivé dílničky pro děti i hudební vystoupení žáků ZUŠ Zlín. Příjemné předvánoční setkání doplní voňavý punč.

zlinskykraj.cz

ADVENT NA ZÁMKU LEŠNÁ

28. 11. – 18. 12. | zámek Lešná u Valašského Meziříčí

Vánočně vyzdobené zámecké interiéry a sváteční atmosféra přivítají návštěvníky zámku Lešná. Adventní program zahájí 28. listopadu tvořivé dílny, následovat bude Mikulášský jarmark a Živý betlém.

muzeumvalassko.cz

MALÉ RADOSTI: SVĚT OČIMA DĚTÍ V NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČI

10.–29. 11. | Baťův mrakodrap, Zlín

Co dětem přináší radost a co nejraději dělají? Výstava kreseb Malé radosti: Svět očima dětí v náhradní rodinné péči nabídne laskavý pohled do jejich světa. Prostřednictvím obrázků představí každodenní zážitky, záliby, sny i malé okamžiky štěstí.

zlinskykraj.cz

Magazín21 – Informace ze Zlínského kraje. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází 12× ročně. **Vydavatel:** Zlínský kraj, tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín. IČO: 70891320. **Náklad:** 270 000 kusů. **Kontakt:** Soňa Ličková, vedoucí oddělení komunikace (redakce@zlinskykraj.cz, tel.: 577 043 190). **Redakce:** Anežka Gavendová (aga), Ondřej Holubec (hol), Soňa Ličková (lič), Jan Vandík (van), Alena Železníková (žal). **Grafický design:** Kateřina Holá. **Neoznačené foto:** Luděk Ovesný a archiv Zlínského kraje. **Registrace Ministerstva kultury:** MK ČR E 23684. **Internetové stránky magazínu:** ***www.magazin21.cz***. **Datum vydání:** 1. listopadu 2026. Neprodejné. **Distribuce:** Česká pošta, s. p.